

ORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 11-37

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft bij e-mailbericht van 3 juli 2011 een klacht ontvangen van mevrouw A. en de heer B. (hierna te noemen: klagers), ouders van C., inmiddels ex-leerling (hierna: de leerling) van D. (de school).

De klacht, geregistreerd onder nummer 11-37, is gericht tegen de heer E., voorzitter bestuur, de heer F., lid bestuur, de heer G., directeur en mevrouw H., onderdirecteur en intern begeleidster. (hierna te noemen: aangeklaagden).

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mr. J.H.A. Teulings, lid en mevrouw A.M. Janbroers, lid.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren en hebben met een e-mailbericht, gedateerd 19 augustus 2011, van die gelegenheid gebruik gemaakt.

Vervolgens is met eenstemmig goedvinden van de commissie, klagers en aangeklaagden met toepassing van artikel 14 van de Regeling Landelijke Klachtencommissie voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs ingesteld door de VBS besloten deze klacht schriftelijk te behandelen. Klagers en aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld te repliceren en te dupliceren. De repliek dateert van 17 september 2011. De dupliek dateert van 18 oktober 2011.

Op 15 december 2011 heeft de commissie de klacht achter gesloten deuren behandeld en daarover beraadslaagd te Den Haag.

Ontvankelijkheid

De school is aangesloten bij de commissie. De leerling was ten tijde van het indienen van de klacht leerling van de school. De klacht is **ontvankelijk** waar ook van andere beletselen daartegen niet is gebleken. Zodanig beletsel is met name ook niet dat vooraf geen interne procedure is doorlopen. Het klachtreglement stelt aan het aanhangig maken van een klacht bij de commissie een dergelijk vereiste niet.

Korte inhoud van de klacht

De klacht bevat de volgende onderdelen.

1. De klagers worden valselijk beschuldigd van het verstoren van de rust op school. Dit naar aanleiding van een zedenaanklacht betreffende een (inmiddels ex-)leerkracht van de leerling;
2. De leerling is ten onrechte twee dagen geschorst vanwege een veronderstelde door hem gedane beschuldigende uitlating over zijn (inmiddels voormalige) leerkracht zonder dat dit eerst met de leerling en de klagers is besproken dan wel is onderzocht;
3. Vanwege het gestelde ontbrekende vertrouwen in de schoolleiding is de overeenkomst voor het volgend schooljaar ten aanzien van drie kinderen van de klagers ten onrechte beëindigd.

Ad 1. De klagers zijn op 23 juni 2011 door de zuster van de klaagster gewezen op een verhaal betreffende een (voormalige) leerkracht van de leerling op Facebook. Volgens het bestuur van de school zou het om een lastercampagne gaan. De klagers hebben naar aanleiding van een met spoed belegde ouderavond op 27 juni 2011 hun teleurstelling en verontwaardiging omtrent de gang van zaken niet verborgen hetgeen de directie kennelijk niet is ontgaan. Deze is van oordeel dat – naar door de directie is opgevallen - door de klagers een opstelling naar de school toe is getoond die de rust en de vrede ernstig zou verstoren. De houding en uitlatingen van de klagers zouden onnodig aan een negatief imago van de school bijdragen. De klagers is daarop bij brief van 29 juni 2011 die aan hen was gericht verzocht hun negatieve gedrag na te laten anders zouden er maatregelen getroffen moeten worden.

De klagers hebben een op 29 juni 2011 onder de ouders verspreide brief niet ontvangen. In deze brief is in vervolg op de spoedouderavond de stand van zaken uiteen gezet en is opgeroepen tot rust.

Tijdens een bezoek aan de Jeugdpolitie op 29 juni 2011 is de klagers gebleken dat de school geen aangifte heeft gedaan tegen de leerkracht van het voorval waarop de uitlating van de leerling betrekking had. Terwijl de school heeft aangegeven dat de zaak is afgesloten, is van de kant van de politie medegedeeld dat het voorval naar het Parket is gestuurd met het oog op eventuele vervolging.

Ad 2. De leerling zou in de klas beweerd hebben dat zijn toenmalige leerkracht een medeleerlinge verkracht zou hebben. De ouders van medeleerlingen zouden hierover klachten hebben ingediend bij de directie. De klagers hebben op 29 juni 2011 een brief ontvangen waarin de schorsing is medegedeeld. De klagers hebben op 30 juni 2011 het bestuur om verduidelijk van hun besluit verzocht. De reactie van het bestuur volgde diezelfde dag. Het besluit bleef gehandhaafd. Het bestuur geeft tevens aan dat met hetgeen de klagers aanhalen, wordt afgestevend op een onherstelbare breuk in de relatie tussen de school en de klagers. De klagers worden uitgenodigd voor een gesprek op 6 juli 2011. Tijdens dit gesprek is door de klagers onder meer aan de orde gesteld dat geen van de door hen gevraagde ouders heeft aangegeven dat hun bekend is dat de leerling de bewuste uitlating heeft gedaan.

Ad 3. Nadat tijdens het gesprek op 6 juli 2011 de klagers was verzocht hun vertrouwen in het bestuur uit te spreken, volgde op 13 juli 2011 een brief waarin de beëindiging van de schoolovereenkomsten voor al hun de school bezoekende kinderen per 1 oktober 2011 wordt bevestigd. De klagers hebben hierop aangegeven het niet eens te zijn met dit besluit.

Verweer

Ad 1. Het is de aangeklaagden niet duidelijk wanneer en hoe de klagers valselijk beschuldigd zouden zijn en wie van de aangeklaagden zich daaraan schuldig zouden hebben gemaakt. De aangeklaagden kunnen zich dan ook op dit punt niet behoorlijk verweren. Dit klachtonderdeel dient te worden gepasseerd.

Ad 2. Daar de klagers niet eerst de interne klachtenregeling hebben gevolgd is dit klachtonderdeel niet-ontvankelijk.

Het besluit de leerling voor twee dagen te schorsen dient te worden gezien tegen de achtergrond van het eerder door hem vertoonde provocerende gedrag. De door de leerling gedane uitlating kan niet worden geaccepteerd en dat diende hem met de schorsing duidelijk te worden gemaakt. Gelet op de eerdere mededelingen naar de klagers toe over door de leerling vertoond gedrag, was afstemming over de schorsing niet meer nodig.

De door de leerling gedane uitspraak doorkruiste de op de spoedouderavond gemaakte afspraak met alle ouders om de kwestie naar de kinderen toe met zorg te behandelen. Bepaalde ouders van mede-leerlingen hadden zich hierover beklagd. Het was daarom nodig tot bedoelde maatregel over te gaan.

De maatregel past binnen de sociaal-maatschappelijke context van Z.

De aangeklaagden hebben geen reden aan te nemen dat de ouders van mede-leerlingen onwaarheid hebben gesproken. Deze ouders hebben verzocht hun namen niet te noemen daar zij vrezen voor een onaangename bejegening door de klagers en de leerling. De klagers hebben nog getracht een handtekeningenactie op touw te zetten, kennelijk ter ondersteuning van hun standpunt. Deze actie vond echter geen weerklank.

De leerling is weer naar school teruggekeerd. Zijn gedrag is helaas nog niet veranderd.

Ad 3. De klagers zijn niet ontvankelijk op dit punt daar zij niet de interne procedure hebben doorlopen. Conform de schoolovereenkomst hadden de klagers beroep kunnen instellen tegen het besluit van de directie.

Gelet op artikel 4 lid 3 van de schoolovereenkomst was de directie bevoegd tot het nemen van het besluit de overeenkomst te beëindigen. Bij de klagers is een dermate groot wantrouwen jegens de schoolleiding aanwezig dat zij onrust teweeg brengen door (telkens) de door de schoolleiding verstrekte informatie in twijfel te trekken. Dit uit zich onder meer in detective achtig gedrag richting ouders, mede-leerlingen en politie. Het volledig weggefallen vertrouwen van de klagers ontnemt de basis aan voortzetting van de schoolovereenkomst. In Z. zijn er nog genoeg andere scholen die aansluiting op het Nederlands onderwijssysteem bieden.

De directie merkt in het kader van de rust en de orde die nodig zijn voor de continuïteit van de school als zeer ernstig aan dat de klagers de zuster van de klaagster (tevens RT-er op school) onder druk hebben gezet.

Tijdens het gesprek op 6 juli is afgesproken dat de klagers nog eens gedurende een week goed zouden nadenken over hun vertrouwen in de schoolleiding. Van de klagers is nadien echter niets meer vernomen.

De school heeft overigens wel degelijk een vertrouwenspersoon. De klagers hebben van zijn bemiddeling echter geen gebruik gemaakt.

Daarbij komt nog dat klagers de echtgenote van de bestuursvoorzitter op het schoolplein op ontoelaatbare wijze hebben benaderd met hun grieven. Hiermee komt de veiligheid in geding van familieleden van bestuurders.

De klagers van hun kant hebben doen blijken geen heil te zien in herstel van de betrekking met de school en hebben dit niet als oplossing aangegeven. De klagers hebben dan ook geen belang bij de behandeling van de klacht.

Repliek

Ad 1. De klagers hebben zowel schriftelijk als mondeling vernomen dat zij de orde en rust op school verstoren.

De klagers wensen een rectificatie. De naam van de klagers dient gezuiverd te worden van stichten van onrust op de school middels het blaadje dan wel een schrijven aan de ouders van alle leerlingen van de school.

Ad 2. Daar het bestuur de beslissing tot schorsing heeft genomen en het bestuur daarmee tevens als beroepsinstantie zou hebben moeten fungeren (althans voor de beëindiging van de schoolovereenkomst), blijft slechts de weg naar de Landelijke Klachtencommissie over.

Het feit dat het gedrag van de leerling eerder in opspraak is geweest, neemt niet weg dat de directie een onderzoeksplicht heeft ten aanzien van het specifieke voorval. Van hoor- en wederhoor is nimmer sprake geweest.

De genomen maatregel past niet binnen de sociaal-maatschappelijke context van Z.. Alvorens te schorsen worden de ouders van de leerling gehoord. Schorsing vindt niet slechts plaats op basis van vermoedens.

Daar het bestuur noch de directie een onderzoek heeft gedaan, hebben de klagers dit zelf moeten doen teneinde de onschuld van de leerling te bewijzen. Van een onaangename bejegening van ouders is daarbij geen sprake. Ouders hebben meer vanwege vrees voor hetgeen in de brief van het bestuur van 29 juni 2011 staat, hun medewerking aan het onderzoek van de klagers niet verleend. De gevraagde ouders gaven aan dat hun kind de vermeende uitspraak van

de leerling niet uit zijn mond hebben gehoord. De klagers beschikken over twee handtekeningen.

De klagers wensen een verontschuldiging van directie dan wel bestuur inzake de onterechte schorsing. Tevens dient de schorsing verwijderd te worden uit het schooldossier van de leerling.

Ad 3. Daar het bestuur het besluit tot schorsing heeft genomen en bij de klagers de vrees bestond in geval van beroep geen eerlijke behandeling te krijgen, hebben de klagers de klacht bij de commissie ingediend. De klacht is ontvankelijk.

Tijdens de spoed ouderavond heeft het bestuur zelf aangegeven dat ouders navraag kunnen doen bij de politie.

De zuster van de klaagster heeft aangegeven dat haar afwezigheid wegens ziekte niet te maken had met het gesprek met de klagers. De ziekmelding dateert van na de spoed ouderavond. De klagers nemen het aangeklaagden zeer kwalijk dat zij een privé-aangelegenheid aangrijpen om hun punt te staven.

Conform artikel 1287 SBW kan een overeenkomst niet eenzijdig worden beëindigd. De klagers hebben in een brief aangegeven het niet eens te zijn met het besluit van de directie. De schoolovereenkomsten van de leerling en zijn broertjes zijn dan ook nog steeds rechtsgeldig. Gelet op de immateriële schade die aan de leerling is toegebracht, wensen de klagers de schoolovereenkomst van hem te beëindigen. Voor één van de overige zonen wensen de klagers de schoolovereenkomst ook te beëindigen. Voor zoon C. dient de overeenkomst echter van kracht te blijven.

Het was juist de echtgenote van de voorzitter die tekeer ging en bedaard diende te worden door een ouder die later de vertrouwenspersoon zou worden. Diezelfde ouder/vertrouwenspersoon heeft de klagers onder dreiging de politie te zullen inschakelen, verzocht het schoolterrein te verlaten.

Dupliek

Ad 1. In de brief van 29 juni 2011 aan alle ouders is niet vermeld dat de school maatregelen zou treffen tegen orde- en rustverstoorders; evenmin zijn de namen van de klagers in dit verband genoemd.

Op geen enkele andere wijze zijn de klagers door de aangeklaagden in het openbaar ervan beschuldigd orde- en rustverstoorders te zijn. Van een aantasting van de goede naam van de klagers is dan ook geen sprake. De klagers slaan de plank hier volledig mis.

Ad 2. De aangeklaagden persisteren bij hun standpunt. De klagers hadden bovendien ervoor kunnen kiezen de klacht bij de medezeggenschapsraad te deponeren. Of de schorsing van de leerling terecht is of niet, de klagers zijn niet ontvankelijk met betrekking tot deze klacht.

Vanwege de geheimhoudingsplicht kunnen de namen van de ouders van mede-leerlingen die de uitlatingen van de leerling hebben gehoord niet worden bekendgemaakt.

De klagers zijn meermalen gewaarschuwd en geadviseerd. De klagers hebben adviezen, bezorgdheid en afspraken steeds ter discussie gesteld en in de wind geslagen.

Ad 3. Inmiddels is via de Kantonrechter een schikking getroffen ten aanzien van de schoolovereenkomst van C. De overeenkomst is slechts aangegaan voor de duur van het schooljaar 2011-2012. De klagers zijn daarmee akkoord gegaan. De schoolovereenkomsten van de leerling en zijn andere broertje zijn inmiddels beëindigd. De klagers hebben dan ook geen belang meer bij dit klachtpunt.

Oordeel

Ad 2. Ten aanzien van de schorsing

De commissie kan niet vaststellen, of de leerling al dan niet een beschuldigende uitlating over de voormalige leerkracht heeft gedaan. Dat was echter wel de aanleiding voor de directie om de leerling namens het bestuur van de rechtspersoon te schorsen. Als de leerling de gewraakte uitlating jegens de voormalige leerkracht gedaan zou hebben, is naar het oordeel van de commissie een schorsing van twee dagen op zichzelf niet zonder meer onevenredig. De klagers hadden echter hoe dan ook wel van te voren geïnformeerd moeten worden. Hoor- en wederhoor had moeten plaatsvinden en – tegen de ontkenning van de leerling in – had met

voldoende mate van zekerheid vastgesteld moeten worden dat de leerling de beschuldigende uitlating inderdaad had gedaan alvorens tot de maatregel mocht worden overgegaan. Zowel de klagers als de leerling hadden bij de procedure betrokken moeten worden. De procedure die tot de schorsing heeft geleid, is derhalve niet juist geweest. De manier waarop de schorsing is uitgevoerd, heeft bovendien geleid tot escalatie van de standpunten. Communicatie tussen partijen was vervolgens niet meer goed mogelijk.

Dit alles tezamen genomen acht de commissie dit klachtonderdeel **gegrond**.

Ad 1 en 3. Ten aanzien van de beëindiging van de schoolovereenkomst.

De aangeklaagden hadden kennelijk de illusie dat ze het gebeuren rondom de leerkracht stil zouden kunnen houden. Het is aannemelijk dat ook de leerling iets te weten is gekomen; op welke wijze dan ook. Door het stil te willen houden, is onvermijdelijk onrust ontstaan in een situatie die men niet kon tegenhouden en is de situatie geëscaleerd. De wijze van handelen van de zijde van de aangeklaagden was niet de meest voor de hand liggende, alhoewel het begrijpelijk is dat de aangeklaagden de leerkracht wilden beschermen tegen eventuele laster. Openheid van zaken is aan een te kleine groep mensen gegeven. Dat de klagers vervolgens enige activiteit hebben ondernomen (te meer toen het vervolgens ook een verwijt van de school richting de leerling betrof), kan hun niet kwalijk worden genomen. Onrust was er reeds. De klagers zijn niet de oorzaak van de ontstane onrust. Verergering van de onrust mag hen niet worden verweten aangezien, zoals hiervoor aangegeven, deze toch wel zou hebben plaatsgevonden.

Dat de aangeklaagden vervolgens de schoolovereenkomst hebben opgezegd acht de commissie als maatregel tegenover ouders en leerling disproportioneel. Het feit dat klagers desgevraagd bij de gegeven stand van zaken – die klagers en de school (althans de directie) verdeeld houdt – niet uitdrukkelijk hun vertrouwen in de school wensen uit te spreken, rechtvaardigt niet de houding van de school; n.l. bestaande uit het hanteren van het zwaarste middel binnen de schoolgemeenschap. Dat wordt niet anders doordat de school de beëindiging met betrekking van een van de schoolgaande kinderen ongedaan heeft gemaakt krachtens onderlinge afspraak (schikking). Overigens lijkt bij de huidige stand van zaken, alsmede het tijdsverloop, de vordering tot publicatie en rectificatie niet meer aan de orde in de klachtzaak.

De klachtonderdelen 1 en 3 acht de commissie gelet op het vorenstaande **gegrond**.

Samenvatting

De commissie oordeelt de klacht **gegrond**.

Den Haag, 2 februari 2012

C. Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris